

Areal nr 7 – analyse AK-område i sjø

Eigedom:

Storleik: ca. 5709 daa

Noverande areal: ca. 1239 + 672 daa

Føreslått arealbruk: Kombinert formål i sjø og vassdrag med eller utan tilhøyrande strandsone

Områdeskildring:

Arealet ligg i Mangersfjorden, nord for Holsnøy.

Topografien i området består av skrånande sjøbotn, ned til djup på om lag 400 meter. Mangersfjorden ligg mellom Hjeltefjorden og Radfjorden. Overgangen mellom Mangersfjorden og Radfjorden i søraust består av ein terskel på 24 meter. I overgangen mellom Mangersfjorden og Hjeltefjorden er det meir ope, og det ligg til rette for god vassutskifting.

Kystområda langs heile norskekysten er delt inn i *vassførekomstar*. Hensikta med denne inndelinga er å sikre ei heilskapleg vassforvaltning, og vassførekomstane er først og fremst meint som ei inndeling som danner grunnlag for vurdering av menneskeskapte påverknader. For kvar enkelt vassførekomst er det blitt utført ei risikovurdering i forhold til å oppnå akseptabel miljøstatus, og det skal bestemmast økologisk tilstand/potensial og kjemisk tilstand.

Dette området ligg innanfor vassførekomsten *Mangersfjorden*. I vann-nett er denne vassførekomsten kategorisert med antatt moderat økologisk tilstand, og dårleg kjemisk tilstand, med ingen risiko for at miljømålet ikkje kan nåast innan 2021. Det er i dag fire oppdrettsanlegg i Mangersfjorden (alle på Radøysida). Det har tidlegare vore to lokalitetar for torskeoppdrett på Melandsida (Skålholmen og Sjurdholmen), men desse vart nedlagt på midten av 2000-talet. Påverknad frå eksisterande lokalitetar på vassførekomsten er vurdert å vera av liten grad, men ved lokaliteten Toska N er det registrert høge nivå PFOS i botnsedimenta.

Kart over området

Før KU. Kombinert føremål i gjeldande kommuneplan er vist med striper, og innspel frå Blom er vist med rosa:

Etter KU:

Verdivurdering	Liten	Middels	Stor	Merknader
Naturmangfald		+		I sjøområdet inn mot land er naturtypen <i>større kamskjelførekomstar</i> registrert. Lokaliteten har verdi B. Dei siste 15 åra er det gjort enkeltobservasjonar av sjøfuglartane alke (sterkt trua), makrellterne (sterkt trua),

				<p>ærfugl (nær trua), fiskemåke (nær trua), havørn (livskraftig), og av oter (sårbar) i nærområda til arealet. Husebøvågen er registrert som eit leve-/funksjonsområde for fiskemåke. Områda sør og aust for Eidsneset er registrert som leve-/funksjonsområde for ærfugl. Utløpet av sjøaurevassdraget Slørpen ligg ved det austre av dei to føreslåtte kombinertføremåla. Elva utspring frå Kårbøtjørna, samt mindre sidebekkar. I 1999 hadde elva god produksjon og gode gyte- og oppveksttilhøve. Det er uvisst kva status for sjøaurevassdraget er i dag.</p> <p>Mangersfjorden er ein del av vandringsruta for laks og sjøaure til og frå fjordane og elvane rundt Osterøy (nasjonalt laksevassdrag).</p> <p>Aust for området, rundt øya Bogno er det registrert gytefelt for torsk, dette gjeld òg nord for øya Toska (begge felta er registrert som lokalt viktige).</p>
Kulturminne	+			Ingen kjente registreringar.
Kulturmiljø				
Landbruk/fiskeri/næring	+			<p>Det er registrert fleire låssettingsplassar i strandsona i området, i hovudsak i den sentrale delen av området. Desse områda ligg òg inne i gjeldande kommuneplan. Det er og registrert to rekefelt i nordre del av Mangersfjorden, som begge har lokal verdi. Rekefelta er i tillegg vurdert av lokale fiskarar til å vere mindre brukt, og difor mindre viktig. Det er ikkje registrert fiskeplassar for sjølaks i nærleiken. Den næraste er i Sætrevik, på motsatt side av øya.</p> <p>Nord for området, på søraustsida av øya Toska, ligg matfiskanlegget Toska S (Radøy kommune), som har tillating til produksjon av laks, regnbogeaure og aure. I følgje Vann-nett er påverknadsgrad frå anlegget liten. Smittepress med omsyn til lakselus i Nordhordland er i følgje rapportar frå HI høgt.</p>
Friluftsliv			+	Deler av området (den vestlege delen) er omfatta av det svært viktige regionale friluftsområdet Io – Øpso.
Landskap/strandsone		+		Strandsona i området består dels av ein skjergard med vågar, sund og holmar, og med spreidd busetnad, og dels av lite utbygd strandsone. Den midtre delen av området har høgast verdi knytt til landskap og strandsone (Husebøvågen og Karbøvågen).

Tema	Konsekvens	Forklaring, kunnskapsgrunnlag
Miljø		
Klimagass, forureining		Ikkje kjente registreringar av betydeleg forureining innanfor aktuelle område.

		Krav til utslepp vert ivareteke ved eventuell søknad om produksjonskonsesjon.
Støy		Det er ikkje venta at støy frå etablering av ev. akvakulturverksemd i områda vert veldig forstyrrande, sjølv om det i korte periodar kan førekome.
Landbruk/fiskeri/næring		Det er ein del registrerte låssettingsplassar langs strandsona i området, men desse ligg utanfor, og i god avstand frå akvakulturområdet.
Naturmangfald		Det er gjort ein del registreringar av sårbare sjøfuglar og av oter i nærområda til arealet. Det er likevel ikkje kjent at dette er viktige område for desse artane, sett bort frå områda i Husebøvågen og ved Eidsneset. Forstyrningar både frå etableringsfasen og driftsfasen ved oppdrettsanlegga kan påverka sjøfugl negativt, men det manglar generelt kunnskap om kva påverknad akvakulturanlegg har på sjøfugl og pattedyr. Mellom strandlinja og arealet ligg det eit belte med naturtypen <i>større kamskjellforekomster</i> . Det finst i dag ingen informasjon om i kva grad naturlege førekomstar av stort kamskjell eller haneskjell vert påverka av utslepp frå oppdrettsanlegg. Forsking viser likevel at kamskjellarver er sårbare for endringar i vasskvaliteten. Ev. etablering av konvensjonell akvakultur i området kan påverka sjøaurevassdraget Slørpen negativt. Meir akvakultur i eit fjordsystem vil auke samla belastning i fjordsystemet. Med omsyn til villaks og sjøaure vil meir akvakultur og auking i oppdrettfisketleik ha ein negativ effekt, m.a. grunna auka risiko for rømming, auka smittepress med omsyn til lakselus og patogenar/sjukdom.
Kulturminne, kulturmiljø		Ingen kjente registreringar
Landskap, nærmiljø, grønnstruktur, friluftsliv		Strandsona i området er i nokre område utbygd med bustader eller hytter. Deler av arealet er omfatta av eit svært viktig regionalt friluftsområde. Den austlege delen av arealet ligg utanfor det registrerte friluftsområdet. Den sentrale delen av området er mest konfliktfylt, då det både ligg i friluftsområdet, og i tilknytning til eksisterande hytte- og bustadfelt med utsegingslei. Det vil i samsvar til regelverket vera fiskeforbod i eit område på 100 meter rundt heile anlegget, og eit ferdselsforbod på 20 meter rundt anlegget. Dette medfører ein påverknad på utøving av friluftsliv og fritidsfiske i eit svært viktig friluftsområde.
Samfunn		
Transport		Det vil vera eit konfliktpotensiale knytt til sjøtransport i dei områda som ligg lengst ut i fjorden. I område som ligg tettare på land vil det vera mindre konfliktfylt.
Teknisk infrastruktur		Leidningar i sjø, fortøyningar og liknande må handsamast i samband med søknad om lokalitet.
Folketalsutvikling, tjenestetilbod		Tilrettelegging for fleire akvakulturanlegg i kommunen kan medføre fleire arbeidsplassar.
Samfunnstryggleik, beredskap		Faktorar som smitterisiko og rømmingsrisiko må avklarast i samband med søknad om lokaliteten i

		samsvar med sektorlovgiving. Ulukker med småbåt kan vere ei problemstilling, og anlegg har eit ferdseforbod på 20 meter rundt anlegget.
Born og unge		Liten påverknad på born og unge sine oppvekstvilkår
Tilhøve til arealstrategiar		Kommunen ønskjer å leggja til rette for akvakulturnæringa, mellom anna ved å setja av areal i sjø. Tiltaket er soleis i tråd med arealstrategiane til kommunen.
Folkehelse oppsummert		Ev. etablering av akvakulturlokalitetar innanfor kombinertformåla kan verte oppfatta som forstyrrende for nokon. Det er ikkje venta at støy vert eit forstyrrende element, sjølv om det kan førekome i periodar.

Vurdering av forslaget:

Arealet vert tilrådd, men med følgjande justeringar:

- Området er delt i to, slik at ein får eitt areal i vest og eitt i aust. På denne måten unngår ein at det vert etablert akvakulturanlegg i den sentrale delen av området, der konfliktane knytt til friluftsliv og busetnad på land er størst. Ein sikrar samstundes at det vert mogleg å etablera to anlegg i området, då ein med eitt samanhengande område kunne risikert at ein ikkje fekk nok plass mellom anlegga.
- Avstanden mellom dei to områda er på det minste 2 km. Mattilsynet sine rettleiande avstandar mellom matfiskanlegg i sjø seier at ein bør leggja opp til 2,5 km mellom anlegg, men at ein kan vurdera mindre der tilhøva på staden tilseier at det er mogleg. Endeleg plassering av lokalitetar vert uansett avklart i samband med søknad etter akvakulturlova. Ein må òg ta omsyn til avstand til anlegget Toska S.
- Områda er avsett til kombinert føremål «Ferdse og akvakultur». Bakgrunnen er at ein for å sikra fleksibilitet i plassering av lokalitetane, har gjort områda så store at ein ikkje ynskjer å ha dei liggjande som reine akvakulturområde i kommuneplanen. I praksis vil etablering av ein lokalitet gjera at det ikkje kan etablerast fleire innanfor det einskilde området, og då vil resten av arealet kunna nyttast til ferdse og rekreasjon på lik linje som resten av sjøområda i kommunen.